

ADVIES Nr. 03 / 2005 van 14 maart 2005.

O. Ref. : SA2 / A / 2005 / 003

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 juni 2003 betreffende het informeren van het Belgisch Focal Point van het Europees Informatienetwerk over drugs en drugsverslaving.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29 ;

Gelet op de adviesaanvraag van 24 januari 2005 vanwege de Directeur van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, loco de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid ;

Gelet op het verslag van dhr. Yves Roger ;

Brengt op 14 maart 2005 volgend advies uit:

1. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Het ontwerp van koninklijk besluit (hierna 'het ontwerp KB') dat door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid aan de Commissie voor advies wordt voorgelegd, heeft tot doel te voorzien in enkele wijzigingen aan het koninklijk besluit van 29 juni 2003 betreffende het informeren van het Belgisch Focal Point van het Europees informatienetwerk over drugs en drugsverslaving.

Het Focal Point van het Belgisch Informatienetwerk over Drugs en Drugsverslaving is ondergebracht bij de Afdeling Epidemiologie van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, een wetenschappelijke inrichting die op haar beurt afhangt van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Het oorspronkelijke KB van 29 juni 2003 had een informatiesysteem tot doel waarbij het Belgisch Informatienetwerk over Drugs en Drugsverslaving door de laboratoria dient te worden ingelicht over analyses die positief gebleken zijn voor illegale en nieuwe synthetische drugs (hierna 'het oorspronkelijke KB') .

1.1 Context van de adviesaanvraag

Een van de opdrachten van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (W.I.V) bestaat er in informatie over drugs en hun gevolgen te verzamelen, te analyseren, te synthetiseren en te verspreiden. De algemene doelstelling is het verstrekken van de noodzakelijke informatie aan de politieke verantwoordelijken, de professionelen en de burgers, om adequaat actie te kunnen voeren tegen drugs (ieder jaar brengt het WIV trouwens een verslag uit over de stand van het drugsfenomeen in België).

Maar door zijn aanduiding als "Belgisch Focal Point REITOX" van het Europees informatienetwerk over drugs en drugsverslaving, kreeg het WIV eveneens een sleutelrol toebedeeld in de opsporing van nieuwe synthetische drugs naarmate deze op de Belgische markt opduiken. Een vroegtijdig waarschuwingssysteem inzake drugs werd hiertoe ontwikkeld; het heeft niet alleen betrekking op de nieuwe synthetische drugs (een door Europa opgelegde taak) maar op alle illegale en bijzonder gevaarlijke drugs.

In zijn hoedanigheid van Nationaal Focal Point, voert het WIV eveneens de taken uit die gevraagd worden door het Europees Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving (EWDD).¹

Het Focal Point heeft tot taak informatie van verschillende partners van het Belgisch Informatienetwerk samen te brengen en deze informatie na synthese door te geven aan het Europees Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving; het betreft informatie inzake nationale strategie, beleid en wetgeving, (problematisch) drugsgebruik, vraag en vermindering van de vraag naar drugs, behandeling, invloed op gezondheid, sociale factoren van drugsgebruik, vermindering van het drugsaanbod en informatie over de drugsmarkt. Tot de opdrachten van het Focal Point behoort eveneens het opsporen van nieuwe drugs of bijzonder gevaarlijke illegale drugs, het opzetten van een efficiënt opsporingssysteem in België en het participeren in het snelle waarschuwingssysteem inzake nieuwe synthetische drugs van de Europese Unie (op nationaal vlak kadert de deelname in het snelle waarschuwingssysteem voor synthetische drugs in het "Gemeenschappelijk optreden van 16 juni 1997, gebaseerd op artikel K.3 van het europees

---

¹ In België werd het WIV aangeduid als focal point voor het Europees Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugverslaving (EWDD). In de praktijk zijn het onderafdelingen van het Focal point die instaan voor de inzameling van de bestaande epidemiologische gegevens (de VAD - Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen – voor Vlaanderen, de CCAD - Comité de concertation Alcool et Drogues – voor de Franse gemeenschap, thans vervangen door Eurotox, de CTB-ODB – Concertation Toxicomanie Bruxelles / Overleg Druggebruik Brussel – voor Brussel en de ASL – Arbeitsgemeinschaft für Suchtvorbeugung und Lebensbewältigung – voor het Duitstalig gedeelte van het land).

verdrag, betreffende de uitwisseling van informatie, de risicobeoordeling en de controle inzake nieuwe synthetische drugs“).

In het kader van dit Europees waarschuwingssysteem wenst het Belgisch Informatienetwerk over Drugs en Drugsverslaving zowel nieuwe synthetische drugs als illegale drugs in omloop op te sporen.

Het koninklijk besluit van 29 juni 2003 betreffende het informeren van het Belgisch Focal Point van het Europees informatienetwerk over drugs en drugsverslaving ligt in de lijn van deze doelstellingen wanneer het stelt in zijn artikel 2 dat *“elk medisch en toxicologisch laboratorium is verplicht om dagelijks de resultaten van de staalanalyses die positief zijn gebleken voor andere illegale drugs dan cannabis, door te geven aan het Belgisch REITOX Focal Point, en dit zelfs wanneer de analyse kadert in een gerechtelijk onderzoek of een opsporingsonderzoek”*.

Artikel 3 van voormeld koninklijk besluit verduidelijkt dat deze mededeling mag gebeuren per fax of per e-mail en dat *“de gegevens die meegedeeld moeten worden door het betrokken laboratorium zijn anoniem en omvatten (voorzover bekend) :*

- *de plaats waar de drug is aangetroffen (arrondissement en type locatie);*
- *het moment van het voorval;*
- *de aard van het biologisch staal of van het drugstaal (vorm, afmeting, kleur, gewicht, logo);*
- *de samenstelling van het aangetroffen product (actieve stoffen, concentratie, versnijdingsproducten);*
- *de leeftijd en het geslacht van de patiënt in geval van acute intoxicatie”*.

Tenslotte bepaalt artikel 4 van het KB van 29 juni 2003 het doeleinde dat nagestreefd wordt met de gevraagde mededeling van informatie wanneer het stelt dat *“het Belgisch REITOX Focal Point maakt een gedocumenteerde lijst op van ontvangen mededelingen van nieuwe synthetische drugs met vermelding van hun voorkomen in België. Deze databank moet tenminste maandelijks geactualiseerd worden en moet elektronisch consulteerbaar zijn voor de medische en toxicologische laboratoria ”*.

1.2 Draagwijdte van de adviesaanvraag

Heden wenst de Directeur van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid, loco de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, enkele wijzigingen aan te brengen in het oorspronkelijke KB, waarvan de relevante bepalingen hiernavolgend kort worden uiteengezet :

Het ontworpen artikel 2 strekt er enerzijds toe om de door het KB van 29 juni 2003 verplicht door te sturen informatie uit te breiden naar de nieuwe synthetische drugs, en anderzijds de forensische labo's te verplichten de resultaten van de analyse van humane stalen van slachtoffers die gestorven zijn ten gevolge van inname van opiaten, cocaïne, amfetaminen en ringgesubstitueerde amfetamines door te geven.

Het ontworpen artikel 3 voorziet op zijn beurt de mogelijkheid om de te verschaffen informatie te verruimen tot eventueel de plaats waar de intoxicatie zich heeft voorgedaan, en daarnaast indien het een humaan staal betreft, de concentratie van het product meer te specificeren.

2. TOEPASSELIJKE WETGEVING

Door artikel 1 van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica wordt de Regering gemachtigd om, in het belang van de openbare gezondheid, bepaalde handelingen (invoer, uitvoer, vervaardiging, bewaring, bezit, verkoop,...) met betrekking tot giftstoffen, slaapmiddelen, verdovende stoffen, ontsmettingsmiddelen en antiseptica te regelen en daarover toezicht te houden. Ze heeft dezelfde bevoegdheden met betrekking tot de andere psychotrope stoffen dan verdovende middelen en slaapmiddelen, die afhankelijkheid kunnen teweegbrengen.

3. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

In haar advies nr. 44 / 2002 van 14 oktober 2002, heeft de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een gunstig advies verstrekt aangaande het oorspronkelijke KB, *"in de mate dat in het ontwerp van koninklijk besluit uitdrukkelijk wordt voorzien dat de informatie die aan het Focal Point van het Belgisch Informatienetwerk over Drugs en Drugsverslaving moet worden meegedeeld geen persoonsgegevens mag bevatten, en dat het Focal Point geen informatie mag bewaren die toelaat om de persoon die de informatie meedeelt te identificeren"*.

Aan voormelde opmerkingen van de Commissie werd in de definitieve tekst van het oorspronkelijke KB (gedeeltelijk) een gunstig gevolg gegeven, aangezien in artikel 3 van het oorspronkelijke KB werd bepaald dat de gegevens die meegedeeld moeten worden door het betrokken laboratorium anoniem dienen te zijn. Aangaande het tweede aspect werd evenwel geen expliciete bepaling in het oorspronkelijke KB opgenomen.

Artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit herdefinieert de verplichting tot mededeling die wordt opgelegd aan de laboratoria. In deze nieuwe formulering van artikel 2 bevindt zich evenwel geen enkel element dat een wijziging rechtvaardigt van het gunstig advies dat door de Commissie werd verstrekt op 14 oktober 2002.

Op vraag van de rapporteur werden evenwel bijkomende verduidelijkingen verstrekt door het WIV:

"In het oorspronkelijke KB werd een onderscheid gemaakt tussen toxicologische laboratoria en medische laboratoria. In de praktijk blijkt dit onderscheid niet echt duidelijk te zijn. Zo wordt onder een toxicologisch laboratorium een laboratorium verstaan dat enkel analyses doet van drugsstalen, en onder een medisch laboratorium een laboratorium dat analyses doet van bloed-, urine- en andere menselijke stalen. In werkelijkheid doet eenzelfde laboratorium vaak beide. Bovendien vinden forensische laboratoria (laboratoria die analyses doen van humane stalen van overleden personen) zich in bovenstaande definitie nergens terug. Vandaar dat nu een onderscheid gemaakt werd naar de aard van het staal.

Eveneens bleek uit de praktijk dat het onmogelijk was uit resultaten van analyses van humane stalen iets af te leiden over intoxicaties aangezien de ene persoon gevoeliger is voor een bepaald product dan de andere persoon en dus geen cut-off levels kunnen gedefinieerd worden. Vermits het REITOX Focal Point voornamelijk geïnteresseerd is in intoxicaties (en niet in therapeutische opvolging), werd ervoor geopteerd om voor humane stalen enkel bepalingen te doen voor nieuwe synthetische drugs. Enkel wanneer in een humaan staal een nieuwe synthetische drug gevonden wordt, moet dit gemeld worden aan het REITOX Focal Point. Voor drugsstalen blijft het doorgeven van resultaten van analyses die positief gebleken zijn voor illegale drugs, andere dan cannabis, en/of positief voor nieuwe synthetische drugs verplicht.

Een uitzondering op de humane stalen zijn de stalen die afkomstig zijn van overleden personen en die dus geanalyseerd worden door forensische laboratoria. Wanneer het om een overlijden gaat ten gevolge van de inname van opiaten, cocaïne, amfetamines en ringgesubstitueerde amfetamines, moeten voor deze stalen alle resultaten van analyses die positief gebleken zijn voor nieuwe synthetische drugs (valt onder de bepaling hierboven) enerzijds maar ook van alle analyses die positief gebleken zijn voor opiaten, cocaïne, amfetamines en ringgesubstitueerde amfetamines doorgegeven worden."

In artikel 3 van het ontwerp van KB dat voor advies aan de Commissie wordt voorgelegd, wordt voorgesteld om “de plaats waar de intoxicatie zich voordeed” eveneens te preciseren. (bovenop de plaats waar de drugs werden ontdekt).

Teneinde te kunnen uitmaken of de WVP van toepassing is op de mededeling en de latere verwerking van informatie, is het cruciaal om te weten of de informatie betrekking heeft op een geïdentificeerde of identificeerbare persoon.

De bepaling ‘of de plaats waar de intoxicatie zich voordeed’, zoals voorzien in artikel 3 van het ontwerp KB, zou bv. kunnen betrekking hebben op een identificeerbare persoon, indien men hieronder een specifiek adres verstaat. Bij navraag door de rapporteur aangaande hetgeen wordt begrepen onder de bepaling ‘de plaats waar de intoxicatie zich voordeed’, kon de verantwoordelijke ambtenaar meedelen dat hieromtrent enkel het arrondissement en type van locatie dient te worden begrepen, zoals trouwens reeds geldt bij de bepaling in het oorspronkelijke KB : ‘de plaats waar de drug is aangetroffen’. Er worden derhalve geen specifieke adresgegevens meegedeeld door het betreffende laboratorium, enkel anonieme gegevens worden meegedeeld.

Gelet op het voorgaande, en aangezien tenslotte uit artikel 3 van het oorspronkelijke KB duidelijk blijkt dat de gegevens die meegedeeld moeten worden door het betrokken laboratorium anoniem zijn (en derhalve informatie betreft die geen betrekking heeft op een geïdentificeerde of identificeerbare persoon), is de regelgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens niet van toepassing.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een gunstig advies uit over het ontwerp van koninklijk besluit.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Michel PARISSE